

Kod ucznia

Data urodzenia ucznia
dzień miesiąc rok

Wojewódzki Konkurs Historyczny dla uczniów szkół podstawowych województwa wielkopolskiego

STOPIEŃ SZKOLNY Rok szkolny 2019/2020

Instrukcja dla ucznia

1. Sprawdź, czy test zawiera 22 strony. Ewentualny brak stron lub inne usterki zgłoś Komisji.
2. Czytaj uważnie treści zadań i wszystkie polecenia.
3. Pisz czytelnie i używaj tylko długopisu lub pióra z czarnym lub niebieskim tuszem/atramentem. Nie stosuj korektora.
4. Test, do którego przystępujesz, zawiera 26 zadań, w tym zadania zamknięte i zadania otwarte, wymagające krótkiej odpowiedzi.
5. Rozwiązanie zadań, w których zaproponowano cztery odpowiedzi, oznaczone literami: a., b., c., d., a także rozwiązanie zadań polegających na ocenie, czy zdanie jest prawdziwe (P), czy fałszywe (F), polega każdorazowo na zamalowaniu długopisem litery, która oznacza poprawną odpowiedź, np.:

a.

lub

A)	☐	F
B)	P	☐
C)	☐	F

b.

c.

6. Staraj się nie popełniać błędów przy zaznaczaniu odpowiedzi, ale jeśli się pomylisz, weź w kółko błędną odpowiedź, napisz przy niej: „błąd”, następnie zaznacz odpowiedź prawidłową w sposób pokazany w punkcie 5.
7. W pozostałych zadaniach zapisz rozwiązania starannie i czytelnie w miejscach do tego wyznaczonych.
8. Podczas trwania konkursu nie możesz korzystać z pomocy naukowych (z wyjątkiem lupy/szklą powiększającego), urządzeń telekomunikacyjnych oraz z podpowiedzi kolegów – narażasz ich i siebie na dyskwalifikację. Nie wolno Ci również zwracać się z jakimikolwiek wątpliwościami do członków Komisji.
9. Do stopnia rejonowego zakwalifikują się uczniowie, którzy zdobędą co najmniej 40 punktów na 50 możliwych do uzyskania.
10. Na udzielenie odpowiedzi masz 90 minut.

Życzymy Ci powodzenia!

Wypełnia Komisja (po rozkodowaniu prac)

.....
Imię i nazwisko ucznia

Uczeń uzyskał: /50 pkt

Zadanie 1. (2 pkt.)

Przeczytaj poniższy tekst źródłowy, a następnie na jego podstawie oraz w oparciu o wiedzę własną odpowiedz na pytania A), B), C) i D).

(...)

§ 195: Jeśli syn uderzył swego ojca, utną mu jego rękę.

§ 196: Jeśli obywatel wybił oko jednemu z obywateli, należy wybić jego oko.

§ 197: Jeśli złamał kość obywatela, należy złamać jego kość. (...)

A) Określ nazwę państwa, w którym powstało przywołane w tekście prawo.

.....

B) Podaj imię władcy, który był wystawcą powyższego aktu.

.....

C) Określ wiek wydania tego prawa.

.....

D) Wyjaśnij znaczenie terminu *zasada talionu*.

.....

.....

Zadanie 2. (1 pkt.)

Przeczytaj tekst źródłowy i oceń prawdziwość poniższych zdań. Zaznacz P, jeśli zdanie jest prawdziwe, albo F – jeśli zdanie jest fałszywe.

(...)

Powiadają bowiem, że każdy z obywateli musi mieć równe prawa, skutkiem tego (...) ludzie ubodzy więcej znaczą niż bogaci, przedstawiają przecież większość, a to co uchwalą, ma moc obowiązującą. (...)

Z tych założeń i z takiej zasady wynikają następujące urządzenia (...):

Wszyscy urzędnicy są obrani spośród wszystkich.

Wszyscy panują nad każdym i każdy kolejno nad wszystkimi.

Urzędy obsadza się w drodze losowania i to albo wszystkie, albo te, które nie wymagają szczególnej wiedzy i doświadczenia.

Urzędy nie są uzależnione od żadnego cenzusu majątkowego, albo od bardzo niskiego. (...)

Sędziami są wszyscy, albo też są oni powoływani spośród wszystkich, a wyrokują o wszystkich sprawach. (...)

Zgromadzenie ludowe rozstrzyga we wszystkich sprawach, albo przynajmniej najważniejszych. (...)

A) Autorem źródła był Platon.	P	F
B) Opiswany ustrój to oligarchia.	P	F
C) Zgromadzenie ludowe nazywano w Atenach geruzją.	P	F

Zadanie 3. (1 pkt.)

Przeczytaj tekst źródłowy i oceń prawdziwość poniższych zdań. Zaznacz P, jeśli zdanie jest prawdziwe, albo F – jeśli zdanie jest fałszywe.

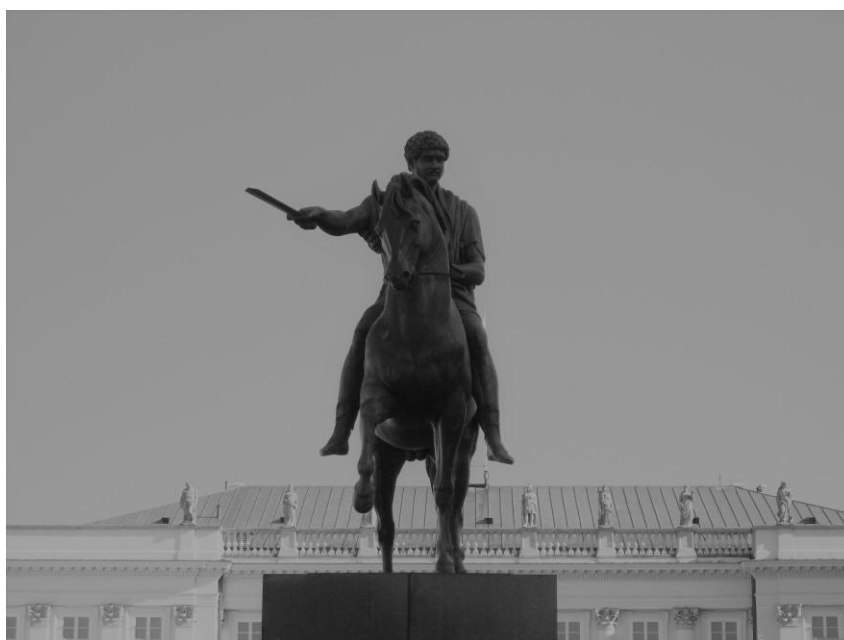
Głoś słowo, nalegaj w porę, karć, przyganiaj i upominaj, a zawsze z cierpliwością i chęcią pouczenia. Bo nadejdą czasy, kiedy ludzie nie potrafią znieść zdrowej nauki, lecz wiedzeni własnymi namiętnościami, chciwi tego, co ucho łechce, wynajdą sobie mnóstwo nauczycieli, odwracając ucho od prawdy, do bajek się zwrócą. Ty zaś bądź roztropny we wszystkim, znoś cierpliwie przykrości, wypełniaj swe zadanie i głoś Ewangelię, wywiązując się należycie ze swego urzędu.

Drugi list św. Pawła do Tymoteusza

A) Tymoteusz był jednym z apostołów Jezusa.	P	F
B) Paweł był obywatelem rzymskim.	P	F
C) Cytowany tekst źródłowy pochodzi ze Starego Testamentu.	P	F

Zadanie 4. (2 pkt.)

Zamieszczona ilustracja przedstawia pomnik, który znajduje się w Warszawie przed Pałacem Prezydenckim. Zidentyfikuj postać upamiętnioną na pomniku, a następnie w oparciu wiedzę własną uzupełnij poniższy tekst, wpisując w puste pole oznaczone symbolami A), B) i C) właściwe słowa.

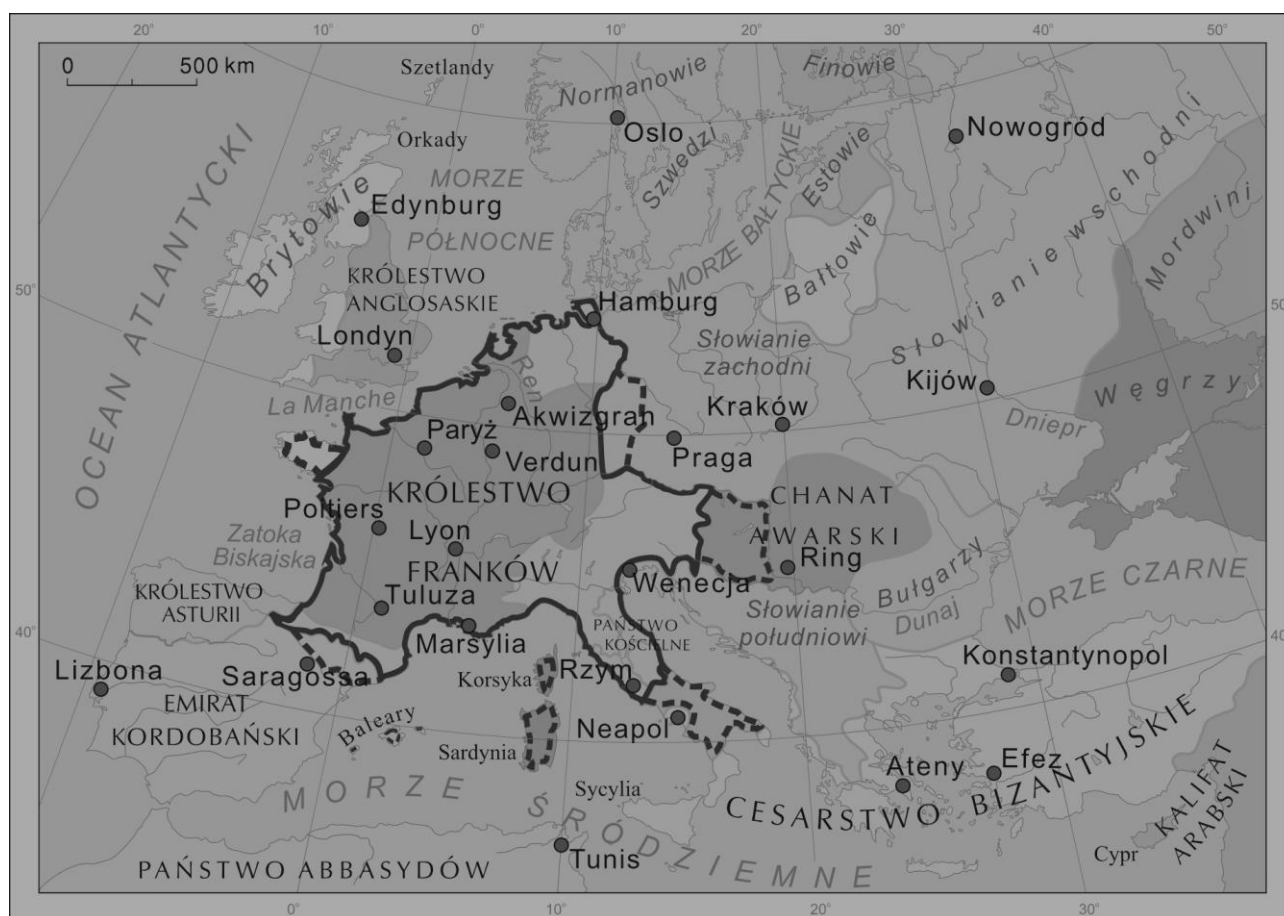

Zidentyfikowana postać to:.....

W wojnie w obronie Konstytucji 3 Maja dowodził on w zwycięskiej bitwie pod (A)
..... . Po tej bitwie został ustanowiony order o
nazwie (B) Przedstawiony pomnik był
wzorowany na postumencie cesarza rzymskiego, który nosił imiona (C)
.....

Zadanie 5. (2 pkt.)

Na podstawie mapy oraz swojej wiedzy wykonaj polecenia A), B) i C).

A) Podaj nazwę miejscowości decydującej bitwy, podczas której Frankowie zatrzymali ekspansję Arabów –

B) Podaj rok tej bitwy –

C) Podaj imię i przydomek zwycięskiego dowódcy wojsk frankońskich oraz nazwę sprawowanego przez niego urzędu na dworze władcy.

Imię i przydomek –

Urząd –

Zadanie 6. (1 pkt)

Na podstawie przedstawionej ilustracji oraz wiedzy własnej oceń prawdziwość poniższych zdań. Zaznacz P, jeśli zdanie jest prawdziwe, albo F – jeśli zdanie jest fałszywe.

A) Zdjęcie przedstawia klasztor na Monte Cassino.	P	F
B) Przedstawiony na zdjęciu klasztor znajduje się w Normandii.	P	F
C) Jego założycielami byli benedyktyni.	P	F
D) Jednym z najbardziej znanych benedyktynów był Tomasz z Akwinu.	P	F

Zadanie 7. (2 pkt.)

Przeczytaj tekst źródłowy, a następnie na jego podstawie oraz w oparciu o wiedzę własną uzupełnij poniższą tabelkę.

800 r. Owego dnia najświętszego narodzenia Pana, gdy król podczas mszy przed ołtarzem błogosławionego Piotra apostoła powstał do modlitwy, papież (...) włożył koronę na jego głowę i cały lud rzymski zawołał: „Karolowi Augustowi przez Boga koronowanemu, potężnemu i pokojowemu cesarzowi rzymskiemu, życie i zwycięstwo!”. I po okrzykach, przez papieża, zwyczajem starożytnych władców, został uczczony i jako obdarzony imieniem patrycjusza cesarzem i Augustem został nazwany.

A) Nazwa państwa, w którym panował Karol	B) Papież dokonujący koronacji	C) Miasto koronacji	D) Imiona wnuków Karola, którzy dokonali podziału jego państwa
Państwo

Zadanie 8. (3 pkt.)

Na podstawie poniższego tekstu źródłowego oraz wiedzy własnej wykonaj polecenia A), B) i C).

Akt cesarski

W imię świętej i nierozdzielnej Trójcy. Ja (...), z Bożej łaski cesarz rzymski Augustus, dla miłości Boga i Świętego Rzymskiego Kościoła oraz pana papieża (...) i dla zbawienia duszy mojej, odstępuję Bogu, świętym apostołom Pańskim Piotrowi i Pawłowi i świętemu Kościołowi katolickiemu wszelką inwestyturę za pomocą pierścienia i pastorału, zgadzając się we wszystkich kościołach mego królestwa lub cesarstwa na kanoniczny wybór i wolną konsekrację. Posiadłości i lenna św. Piotra, zabrane od wybuchu tego sporu aż po dzień dzisiejszy (...) zwracam (...) temuż Świętemu Kościołowi Rzymskiemu (...). I daję prawdziwy pokój panu papieżowi (...) i Świętemu Kościołowi Rzymskiemu i wszystkim, którzy po stronie jego stoją lub stali. A we wszystkich sprawach, w których Święty Kościół Rzymski zażąda ode mnie pomocy, wiernie go wesprę, w tych zaś sprawach, w których skargę przede mną wytoczy, wymierzę mu należną sprawiedliwość. To wszystko działo się za zgodą i radą książąt, których imiona są podpisane:" [tutaj następują liczne podpisy]

Akt papieski

"Ja (...), biskup, sługa sług Bożych, Tobie, umiłowanemu Synowi (...), z Bożej łaski cesarzowi rzymskiemu Augustowi zezwalam, aby wybory biskupów i opatów królestwa niemieckiego, którzy podlegają królestwu, dokonywały się w Twojej obecności, bez symonii i jakiegokolwiek gwałtu, w ten sposób, abyś w razie wynikłej między stronami niezgody, za radą lub wyrokiem metropolity i biskupów z tejże prowincji, rozsądniejszej stronie udzielił swej zgody i pomocy. Wybrany zaś niechaj otrzyma od Ciebie za pomocą berła lenna i to, co Ci z tego tytułu wedle prawa winien będzie, niech wypłaci. (...) W sprawach zaś, w których wniesiesz do mnie skargę i zażadasz pomocy, wedle obowiązku mego urzędu pomocy tej Ci udzielę. Daję prawdziwy pokój Tobie oraz wszystkim, którzy po stronie Twojej są lub byli w czasie tego sporu."

A) Określ wystawców tekstu (podaj imiona oraz ich numery porządkowe):

Wystawca I –

Wystawca II –

B) Podaj rok i miejsce wydania dokumentu –

C) Określ najważniejsze prawo przysługujące papieżowi w świetle dokumentu –

.....

Zadanie 9. (1 pkt.)

Poniższe źródło przedstawia replikę monety bitej w Polsce na początku XI wieku. Nazwij przedstawiony pieniądz oraz podaj imię i przydomek władcy, na dworze którego był bity.

A) Nazwa –

B) Władca –

Zadanie 10. (2 pkt.)

Na podstawie ilustracji oraz wiedzy własnej dokończ poniższe zdania A), B), C) i D).

A) Zdjęcie przedstawia fragment zabytku określanego jako

.....

B) Zabytek ten wykonany został w stylu

.....

C) Przedstawiona scena przedstawia

.....

D) Jedną z widocznych postaci jest władca, który nosił imię oraz przydomek

.....

Zadanie 11. (1 pkt.)

Przeczytaj tekst źródłowy i oceń prawdziwość poniższych zdań. Zaznacz P, jeśli zdanie jest prawdziwe, albo F – jeśli zdanie jest fałszywe.

Następnie cesarz na wieść o cudach, jakie Bóg działał przez miłego sobie męczennika Wojciecha, pośpieszył tamże celem pomodlenia się [przy jego grobie]. Minawszy granicę Milczan, doszedł do ziemi Dziadoszan, gdzie z niezmierną serdecznością wyszedł na powitanie Bolesław - którego imię tłumaczy się *większa sława*, nie za zasługi, lecz w myśl dawnego zwyczaju (...). W jaki zaś sposób był cesarz przez niego wówczas podejmowany i przez jego kraj aż do Gniezna wiedziony, rzecz to nie do uwierzenia i wprost nie da się opowiedzieć. Widząc z daleka miasto upragnione szedł doń pobożnie bosymi stopami, a przyjęty z czcią niezwykłą przez biskupa

tamtecznego Ungera, wprowadzony został do kościoła, błagając złany łzami wstawiennictwa świętego męczennika dla pozyskania sobie łaski Chrystusowej. (...)

A) Autorem opisywanych wydarzeń był biskup Thietmar.	P	F
B) Gospodarzem opisywanych wydarzeń był książę Bolesław Chrobry.	P	F
C) Przedstawionym w opisie pielgrzymem był cesarz Otton I.	P	F
D) Skutkiem spotkania było ustanowienie arcybiskupstwa w Gnieźnie i biskupstw we Wrocławiu Kołobrzegu i Poznaniu.	P	F

Zadanie 12. (1 pkt)

Na podstawie przedstawionej ilustracji oraz wiedzy własnej oceń prawdziwość poniższych zdań. Zaznacz P, jeśli zdanie jest prawdziwe, albo F – jeśli zdanie jest fałszywe.

A) Ilustracja przedstawia wręczenie polskiemu władcy kodeksu.	P	F
B) Miniatura przedstawia księżną lotaryńską Matyldę i Kazimierza Odnowiciela.	P	F
C) Miniatura była pochwałą polskiego władcy.	P	F

Zadanie 13. (2 pkt.)

Przeczytaj poniższy tekst źródłowy, a następnie na jego podstawie i w oparciu o wiedzę własną odpowiedz na pytania A), B), C) i D).

(...) król Polski, ziemię kujawską i dobrzyńską z obszarami i dystryktami oraz jakimikolwiek pożytkami i wszelkimi przynależnościami (...) powinien posiadać, dzierżyć stale w zupełnym spokoju i zachować dla synów, dla spadkobierców po synach i po ich następcach, z tym zastrzeżeniem, że wszystkie dobra i posiadłości, które Krzyżacy w ziemi kujawskiej i dobrzyńskiej przed wszczęciem wojny zgodnie z prawem posiadali bezpiecznie i spokojnie, tak i teraz jak przedtem mają je z wszystkimi prawami i władzą sądowniczą oraz jakimikolwiek przynależnościami posiadać, zachować i dzierżyć, podług słusznie umieszczonych słupów i granic od dawna przestrzeganych. Mistrz zaś wielki i wspomniani bracia Krzyżacy domu niemieckiego [mają otrzymać] ziemię pomorską z jej dystryktem podług dawnych jego granic, tak samo z przynależnościami i wszystkimi pożytkami tej ziemi, którą ten król Polski (...) [dał] tym braciom jako wspaniałe odszkodowanie i dla ratowania dusz swoich poprzedników i przodków, nadto jako trwałą jałmużnę dla zapewnienia sobie zbawienia, a także dla dobra trwałego pokoju (...).

- A) Podaj rok powstania źródła –
- B) Określ miejsce zawarcia pokoju, o którym mówi źródło –
- C) Podaj imię oraz przydomek władcy polskiego, który zawarł wspomniany pokój –
- D) Określ lata panowania tego władcy -

Zadanie 14. (1 pkt.)

Zaznacz na mapie (zakreskuj) terytorium, które na podstawie zawartego pokoju (tekst źródłowy – zadanie 13) władca Polski odstąpił Krzyżakom.

Zadanie 15. (1 pkt)

Uporządkuj chronologicznie przedstawionych władców, podpisując cyfry od 1 (najwcześniej panujący) do 4 (najpóźniej panujący).

A)

B)

C)

D)

Zadanie 16. (3 pkt.)

Przeczytaj poniższy tekst źródłowy, a następnie na jego podstawie i w oparciu o wiedzę własną odpowiedz na pytania A), B), C) i D).

My, Rady Stanu, szlachta i rycerstwo Królestwa Polskiego, narodów tak polskiego, jako i litewskiego, niemniej z Rusi. Prus, Żmudzi, Mazowsza, Inflant, tudzież ze

wszystkich innych prowincji i ziem do tej Rzeczypospolitej należących, to sobie głównie niniejszym pismem, czyli dyplomem, zastrzegamy, aby przyszły nasz książę i pan świeżo przez nas obrany był obowiązany dać nam przywilej, czyli pismo, przez które by niżej wyrażone artykuły zawierające w sobie pewne nasze prawa i prerogatywy, zostały uznane i zatwierdzone, a to w sposób następujący:

1. iż za żywota naszego my i potomkowie nasi, królowie polscy i ciż, wielkie książęta Litewskie, Ruskie, Mazowieckie, Żmudzkie, Kijowskie, Wołyńskie, Inflanckie i innych państw, nie mamy mianować, ani obierać, ani obierania jakiego składać żadnym sposobem, ani kształtem wymyślonym króla na państwo, sukcesora naszego wsadzać, a to dlatego, aby zawždy wiecznymi czasy po zejściu naszym i potomków naszych wolne obieranie zostawało wszem Stanom Koronnym. Dla czego i tytułu dziedzica używać nie mamy, ani potomkowie nasi, królowie polscy. (...)

A) Podaj nazwę źródła –

B) Określ rok jego wydania –

C) Podaj pierwszego władcę, którego obowiązywał cytowany dokument –

.....

D) Wyjaśnij znaczenie terminu *elekcja viritim* –

.....

.....

Zadanie 17. (3 pkt.)

Na podstawie przedstawionego niżej źródła oraz wiedzy własnej odpowiedz na pytania A), B) i C).

A) Podaj tytuł obrazu i jego autora

– tytuł

– autor

B) Nazwij państwo i jego władcę, z którym Rzeczpospolita toczyła wojnę, a jej skutkiem było przedstawione na obrazie wydarzenie.

– państwo

– władca (imię, numer porządkowy, przydomek)

C) Podaj lata trwania tej wojny –

Zadanie 18. (3 pkt.)

Określ styl architektoniczny i podaj nazwy miejscowości, w których znajdują się przedstawione budowle.

A) styl –

miejscowość –

B) styl –

miejsowość –

C) styl –

miejsowość –

Zadanie 19. (2 pkt.)

Rozpoznaj władców, którzy zostali przedstawieni przez Jana Matejkę na poniższych wizerunkach (ponumerowanych od 1 do 4), a następnie uzupełnij poniższą tabelę.

Wizerunek nr 1	Wizerunek nr 2	Wizerunek nr 3	Wizerunek nr 4
<p>Wpisz poniżej we właściwych kolumnach, których konkretnie władców przedstawiają poszczególne wizerunki</p>			
<p>.....</p> <p>.....</p>	<p>.....</p> <p>.....</p>	<p>.....</p> <p>.....</p>	<p>.....</p> <p>.....</p>
<p>Podaj wiek (lub przełom wieków) panowania rozpoznanych władców</p>			
<p>.....</p>	<p>.....</p>	<p>.....</p>	<p>.....</p>

Zadanie 20. (2 pkt.)

Przyjrzyj się przedstawionym poniżej źródłom nr 1 i 2, a następnie wykonaj polecenia A) i B).

Źródło nr 1

Źródło nr 2

A) Zaznacz poprawną odpowiedź:

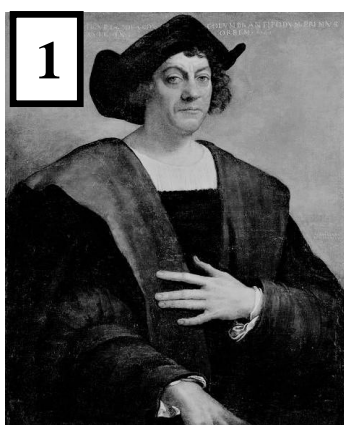
Źródło nr 1 przedstawia granice Rzeczypospolitej w:

- a. I połowie XVI wieku;
- b. XVII wieku;
- c. I połowie XVIII wieku;
- d. u schyłku XVIII wieku.

B) Zaznacz na mapie (źródło nr 1) – poprzez wzięcie w kółko – nazwę twierdzy przedstawionej w źródle nr 2. Twierdza ta była broniona przez wojska Rzeczypospolitej przed Turkami w 1672 r.

Zadanie 21. (2 pkt.)

Przyporządkuj informację do właściwej postaci, wpisując właściwą literkę A), B), C) lub D) pod odpowiednim wizerunkiem.

.....

.....

.....

.....

**INFORMACJE DOTYCZĄCE POSTACI PRZEDSTAWIONYCH
NA WIZERUNKACH**

A)	Król Francji i Nawarry w latach 1643–1715 z dynastii Burbonów.
B)	Król Anglii z dynastii Tudorów; doprowadził do rozłamu z kościołem rzymskokatolickim.
C)	Podróżnik; dotarł w 1492 r. do Indii Zachodnich.
D)	Portugalski podróżnik; odkrywca drogi morskiej do Indii.

Zdanie 22. (3 pkt.)

Przeczytaj poniższy tekst źródłowy, a następnie na jego podstawie i w oparciu o wiedzę własną odpowiedz na pytania A), B), C) i D).

Władca ten przyniósł na świat całe barbarzyństwo i dzikość, właściwe temu krajowi, w którym wielkość monarchy mierzy się raczej złem, jakie może on zadać, aniżeli dobrem, które zdolny jest przysporzyć: zarazem jednak natura obdarzyła go geniuszem, który dał mu odczuć wady swego wykształcenia i usposobienia i natchnął gorącym pragnieniem złagodzenia ich i naprawienia (...). W tym celu obrał drogę, która wydała się dziwaczna ludziom, kroczącym utartą drogą: to, co winno być uważane za dzieło jego potężnego geniuszu, uchodziło za szaleństwo (...). Gdyby car został cieślą, majtkiem, doboszem, żołnierzem, powodując się tylko śmiesznym upodobaniem dla tych zajęć, nie byłoby dlań usprawiedliwienia: jednakowoż poświęcił on się im w widokach wielkiego monarchy. Jeśli uczył się ciesielki, to w celu budowania i zbrojenia licznych flot; został marynarzem, by nauczyć się samemu je prowadzić. Robiąc z siebie dobosza i żołnierza, pragnął osiąść w najdrobniejszych szczegółach umiejętność, wiodącą wielkich ludzi ku sławie: jakoż krocząc nieustannie naprzód, dokonał w wielkim to, czego nauczył się w małym. Powodzenie, będące najzwyczajszą podstawą sądów o ludzkich czynach, opowiedziało się całkowicie za carem.

A) Podaj nazwę państwa, o którym mówi tekst źródłowy –

B) Wskaż imię i przydomek władcy, który został scharakteryzowany w źródle –

.....

C) Określ czas panowania tego władcy (wiek/przełom wieków) –

D) Wymień dwie przykładowe reformy tego władcy –

.....

.....

Zadanie 23. (2 pkt.)

Przeczytaj poniższy tekst źródłowy, a następnie na jego podstawie i w oparciu o wiedzę własną odpowiedz na pytania A), B) i C).

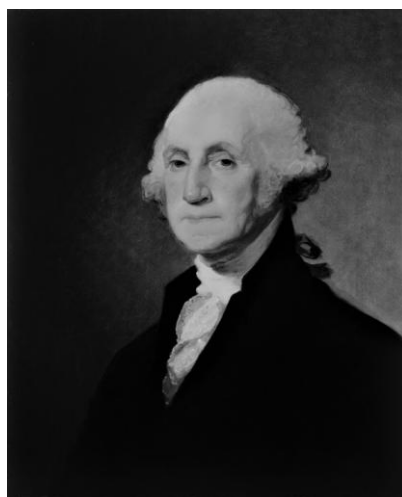
My, naród Stanów Zjednoczonych, pragnąc udoskonalić Unię, ustanowić sprawiedliwość, zabezpieczyć spokój w kraju, zapewnić wspólną obronę, podnieść ogólny dobrobyt oraz utrzymać dla nas samych i naszego potomstwa dobrodziejstwa wolności, wprowadzamy i ustanawiamy dla Stanów Zjednoczonych Ameryki niniejszą konstytucję.

A) Podaj rok uchwalenia konstytucji USA –

B) Określ nazwy dwóch izb parlamentu USA –

.....

C) Podaj imię i nazwisko postaci, której wizerunek przedstawiono poniżej –

Imię i nazwisko:

Zadanie 24. (2 pkt.)

Na podstawie przedstawionej niżej reprodukcji obrazu oraz wiedzy własnej odpowiedz na pytania A), B), C) i D.

A) Podaj nazwę obrazu –

B) Określ imię i nazwisko autora obrazu –

C) Podaj nazwę kościoła, do którego wchodziją osoby przedstawione na obrazie –

.....

D) Rozpoznaj osobę niesioną na rękach (podaj jej imię i nazwisko) –

.....

Zadanie 25. (2 pkt.)

Przeczytaj poniższy tekst źródłowy, a następnie na jego podstawie i w oparciu o wiedzę własną wykonaj polecenia A), B), C) i D).

My senatorowie, ministrowie Rzczipłtej, urzędnicy kor., tudzież urzędnicy, dygnitarze i rycerstwo kor., widząc, że już dla nas nie masz Rzczipłtej, iż sejm dzisiejszy, na niedziel tylko sześć zwołany, przywłaszczywszy sobie władzę prawodawczą na zawsze, a już przeszło przez lat półczwarta ciągle ją ze wżgardą praw uzurpując, połamał prawa kardynale, zmiótł wszystkie wolności stanu szlacheckiego, a na dniu 3 maja r. 1791 w rewolucję i spisek przemieniwszy się, nową formę rządu, za pomocą mieszczan, ułanów, żołnierzy, narzuconą sukcesję tronu postanowił, królowi od przysięgi, na pacta conventa wykonanej, uwolnić się dozwolił, władzę królów rozszerzył, rzeczpospolitą w monarchię zamienił, szlachtę bez posesji od równości i wolności odepchnął, wolę narodu, w instrukcjach wojewódzkich daną, za nic poczytał, karę, nieprzyjaciołom Ojczyzny wymierzoną, na tych, co by przeciw tym bezprawiom użalać się śmieli, rozciągnął, wojsko narodowe do przysięgi na bronienie ustanowionej niewoli przymusił, (...) sam pod konfederacją sejmując, konfederować się całemu narodowi, prócz siebie, zakazał (...), w wojnę szkodliwą przeciwko Rosji, sąsiadki naszej najlepszej, najdawniejszej z przyjaciół i sprzymierzeńców naszych, wplątać nas usiłował. Albowiem któż gwałty i ciosy sejmu niniejszego, wolności zadane, zliczyć dostarczy, - a będąc bez nadziei, aby się sejm kiedy opamiętał (...), nie przywykli do kajdan, które konstytucja 3-go maja na nas włożyła, a równie niewolę kładąc ze śmiercią - protestujemy się jak najuroczyściej przeciwko sukcesji tronu, konstytucją 3-go maja ustanowionej (...), na koniec przeciwko wszystkim prawom i ustawom na tym sejmie wypadłym, które by wolność Rzczipłtej obalały (...) konfederujemy się i wiążemy się węzłem nierozzerwanym konfederacji wolnej przy wierze św. katolickiej rzymskiej, przy równości (...)

A) Podaj rok powstania dokumentu –

B) Wymień nazwę konfederacji, którą opisuje źródło –

.....

C) Wyjaśnij znaczenie terminu *konfederacja* –

.....

.....

D) Wymień dwa najważniejsze skutki przedstawionej konfederacji –

.....

.....

Zadanie 26. (3 pkt.)

Poniżej przedstawiono mapę Rzeczypospolitej z okresu I rozbioru. Wymień władców państw ościennych uczestniczących w tym rozbiore oraz podaj rok rozbioru.

A) Władcy państw rozbiorowych (imiona, cyfry porządkowe lub przydomki) –

.....
.....

B) Rok rozbioru –

Brudnopis

Kartoteka testu i model odpowiedzi

WAŻNE: W odpowiedziach na pytania otwarte podane zostały tylko przykładowe odpowiedzi. Jeżeli uczestnik testu udzieli innej odpowiedzi, ale merytorycznie poprawnej oraz spełniającej warunki zadania, należy ją uznać za prawidłową.

Zadanie	Wymagania	Prawidłowa odpowiedź	Punktacja
1. A) B) C) D)	Starożytność – zakres rozszerzony. Uczeń: lokalizuje w czasie i przestrzeni cywilizacje Starożytnego Wschodu (Mezopotamii, Egiptu i Izraela); posługuje się pojęciami historycznymi i wyjaśnia ich znaczenie.	- Babilonia - Hammurabi - XVIII w. p.n.e. - zasada, gdy kara jest identyczna ze skutkiem przestępstwa	1 pkt – jeżeli uczeń udzielił dwie lub trzy poprawne odpowiedzi 2 pkt. – jeżeli uczeń udzielił cztery poprawne odpowiedzi
2. A) B) C)	Starożytność – zakres rozszerzony. Uczeń: umieszcza wydarzenia w czasie i zna różne systemy sprawowania władzy oraz społeczeństwa.	F F F	1 pkt – jeżeli uczeń zaznaczył poprawnie wszystkie odpowiedzi
3. A) B) C)	Starożytność – zakres rozszerzony. Uczeń: umieszcza w czasie i przestrzeni narodziny oraz rozprzestrzenianie się chrześcijaństwa.	F P F	1 pkt – jeżeli uczeń zaznaczył poprawnie wszystkie odpowiedzi
4.	Walka o utrzymanie niepodległości w ostatnich latach XVIII wieku; Starożytność – zakres rozszerzony; Najważniejsze zabytki i symbole kultury polskiej- zakres rozszerzony. Uczeń: umieszcza procesy, zjawiska i fakty historyczne w czasie; wyjaśnia okoliczności zawiązania konfederacji targowickiej i przedstawia jej następstwa.	- zidentyfikowana postać: ks. Józef Poniatowski - (A) Zieleńcami - (B) Virtuti Militari - (B) Marek Aureliusz	1 pkt – jeżeli uczeń udzielił dwie lub trzy poprawne odpowiedzi 2 pkt. – jeżeli uczeń udzielił cztery poprawne odpowiedzi
5. A) B) C)	Średniowieczna Europa. Uczeń: lokalizuje w przestrzeni procesy, zjawiska i fakty historyczne przy wykorzystaniu map i planów w różnych skalach; umieszcza procesy, zjawiska i fakty historyczne w czasie.	- Poitiers - 732 r. - Karol Młot; - majordom lub majordomus	1 pkt – jeżeli uczeń udzielił dwie lub trzy poprawne odpowiedzi 2 pkt. – jeżeli uczeń udzielił cztery poprawne odpowiedzi

<p>6.</p> <p>A)</p> <p>B)</p> <p>C)</p> <p>D)</p>	<p>Spółeczeństwo i kultura średniowiecznej Europy. Uczeń: wyjaśnia rolę Kościoła (w tym zakonów) w dziedzinie nauki, architektury, sztuki i życia codziennego .</p>	<p>F</p> <p>P</p> <p>P</p> <p>F</p>	<p>1 pkt – jeżeli uczeń zaznaczył poprawnie wszystkie odpowiedzi</p>
<p>7.</p> <p>A)</p> <p>B)</p> <p>C)</p> <p>D)</p>	<p>Średniowieczna Europa. Uczeń: umieszcza w czasie i przestrzeni państwo Franków.</p>	<p>- Franków</p> <p>- Leon III</p> <p>- Rzym</p> <p>- Lotar. Karol, Ludwik</p>	<p>1 pkt – jeżeli uczeń wypełnił poprawnie trzy kolumny; 2 pkt. – jeżeli uczeń wypełnił poprawnie wszystkie kolumny</p>
<p>8.</p> <p>A)</p> <p>B)</p> <p>C)</p>	<p>Średniowieczna Europa. Uczeń: wyjaśnia przyczyny i skutki rozłamu w Kościele XI wieku oraz opisuje relacje między władzą cesarską a papieską; rozróżnia w narracji historycznej warstwy: informacyjną, wyjaśniającą i oceniającą; posługuje się pojęciami historycznymi i wyjaśnia ich znaczenie; umieszcza procesy, zjawiska i fakty historyczne w czasie.</p>	<p>- Henryk V; Kalikst II</p> <p>- 1122 r.; Wormacja</p> <p>- prawo inwestytury</p>	<p>1 pkt – jeżeli uczeń wykonał w pełni jedno polecenie; 2 pkt. – jeżeli wykonał dwa polecenia; 3 pkt. - jeżeli wykonał wszystkie polecenia</p>
<p>9.</p> <p>A)</p> <p>B)</p>	<p>Polska w okresie wczesnopiastowskim – zakres rozszerzony. Uczeń: charakteryzuje rozwój i kryzys monarchii Bolesława Chrobrego i Mieszka II.</p>	<p>- denar</p> <p>- Bolesław Chrobry</p>	<p>1 pkt – jeżeli uczeń udzielił poprawnie obu odpowiedzi</p>
<p>10.</p> <p>A)</p> <p>B)</p> <p>C)</p> <p>D)</p>	<p>Polska w okresie wczesnopiastowskim – zakres rozszerzony. Uczeń: charakteryzuje rozwój i kryzys monarchii Bolesława Chrobrego i Mieszka II; rozróżnia w narracji historycznej warstwy: informacyjną, wyjaśniającą i oceniającą; posługuje się pojęciami historycznymi i wyjaśnia ich znaczenie; umieszcza procesy, zjawiska i fakty historyczne w czasie; rozpoznaje zabytki kultury średniowiecza, wskazuje różnice między stylem romańskim a stylem gotyckim.</p>	<p>- Drzwi gnieźnieńskie;</p> <p>- romańskim;</p> <p>- wykupienie przez księcia polskiego ciała zamordowanego przez Prusów biskupa Wojciecha [Sławnikowica];</p> <p>- Bolesław Chrobry</p>	<p>1 pkt – jeżeli uczeń udzielił dwie lub trzy poprawne odpowiedzi 2 pkt. – jeżeli uczeń udzielił cztery poprawne odpowiedzi</p>

<p>11.</p> <p>A) B) C) D)</p>	<p>Polska w okresie wczesnopiastowskim – zakres rozszerzony. Uczeń: charakteryzuje rozwój i kryzys monarchii Bolesława Chrobrego i Mieszka II; rozróżnia w narracji historycznej warstwy: informacyjną, wyjaśniającą i oceniającą; posługuje się pojęciami historycznymi i wyjaśnia ich znaczenie.</p>	<p>P P F F</p>	<p>1 pkt – jeżeli uczeń zaznaczył poprawnie na wszystkie odpowiedzi</p>
<p>12.</p> <p>A) B) C)</p>	<p>Polska w okresie wczesnopiastowskim – zakres rozszerzony. Uczeń: charakteryzuje rozwój i kryzys monarchii Bolesława Chrobrego i Mieszka II; rozróżnia w narracji historycznej warstwy: informacyjną, wyjaśniającą i oceniającą; posługuje się pojęciami historycznymi i wyjaśnia ich znaczenie.</p>	<p>P F P</p>	<p>1 pkt – jeżeli uczeń zaznaczył poprawnie na wszystkie odpowiedzi</p>
<p>13.</p> <p>A) B) C) D)</p>	<p>Polska w XIV i XV wieku – zakres rozszerzony. Uczeń: opisuje rozwój terytorialny państwa polskiego w XIV i XV wieku; analizuje dokonania Kazimierza Wielkiego w dziedzinie polityki zagranicznej; porządkuje i umieszcza w czasie najważniejsze wydarzenia związane z relacjami polsko-krzyżackimi w XIV i XV wieku.</p>	<p>- 1343 - Kalisz - Kazimierz III Wielki (za poprawne uznajemy także Kazimierz Wielki) - 1333-1370</p>	<p>1 pkt – jeżeli uczeń podał dwie lub trzy poprawne odpowiedzi; 2 pkt. – jeżeli podał cztery poprawne odpowiedzi</p>
<p>14.</p>	<p>Polska w XIV i XV wieku – zakres rozszerzony. Uczeń: opisuje rozwój terytorialny państwa polskiego w XIV i XV wieku; analizuje dokonania Kazimierza Wielkiego w dziedzinie polityki zagranicznej; porządkuje i umieszcza w czasie najważniejsze wydarzenia związane z relacjami polsko-krzyżackimi w XIV i XV wieku; lokalizuje w przestrzeni procesy, zjawiska i fakty historyczne przy wykorzystaniu map i planów w różnych skalach.</p>	<p>Uczeń poprawnie zaznaczył Pomorze Gdańskie</p>	<p>1 pkt – jeżeli uczeń poprawnie wykonał zadanie</p>
<p>15.</p>	<p>Polska w okresie wczesnopiastowskim; Polska w okresie rozbicia dzielnicowego – zakres</p>		<p>1 pkt. – jeżeli uczeń prawidłowo uporządkował wszystkich</p>

A) B) C) D)	rozszerzony. Uczeń: rozpoznaje obrazy Jana Matejki; umieszcza procesy, zjawiska i fakty historyczne w czasie.	2 (Władysław I Herman) 3 (Bolesław III Krzywousty) 1 (Kazimierz I Odnowiciel) 4 (Przemysław II)	władców
16. A) B) C) D)	Początki Rzeczypospolitej Obojga Narodów. Uczeń: rozróżnia w narracji historycznej warstwy: informacyjną, wyjaśniającą i oceniającą; posługuje się pojęciami historycznymi i wyjaśnia ich znaczenie; umieszcza procesy, zjawiska i fakty historyczne w czasie.	- artykuły henrykowskie - 1573 - Henryk Walezy - elekcja wiritim – wybór władcy przez osobisty udział ogółu szlachty	1 pkt – jeżeli uczeń wykonał w pełni dwa polecenia; 2 pkt. – jeżeli wykonał trzy polecenia; 3 pkt. - jeżeli wykonał wszystkie polecenia
17. A) B) C)	Początki Rzeczypospolitej Obojga Narodów – zakres rozszerzony. Uczeń: rozpoznaje obrazy Jana Matejki; umieszcza procesy, zjawiska i fakty historyczne w czasie.	- <i>Stefan Batory pod Pskowem</i> (lub <i>Batory pod Pskowem</i>); Jan Matejko - Rosja; Iwan IV Groźny - 1577 - 82	1 pkt – jeżeli uczeń wykonał w pełni jedno polecenie; 2 pkt. – jeżeli wykonał dwa polecenia; 3 pkt. - jeżeli wykonał wszystkie polecenia
18. A) B) C)	Społeczeństwo i kultura średniowiecznej Europy – zakres rozszerzony; „Złoty wiek” w Polsce na tle europejskim – zakres rozszerzony; Rzeczpospolita obojga Narodów i jej sąsiedzi w XVII wieku. Uczeń: umieszcza procesy, zjawiska i fakty historyczne w czasie; rozpoznaje zabytki kultury średniowiecza, wskazuje różnice między stylem romańskim, a stylem gotyckim; rozpoznaje cechy charakterystyczne kultury baroku.	- styl barokowy - Poznań - styl renesansowy - Kraków - styl romański - Strzelno	1 pkt – jeżeli uczeń wykonał w pełni jedno polecenie; 2 pkt. – jeżeli wykonał dwa polecenia; 3 pkt. - jeżeli wykonał wszystkie polecenia
19.	„Złoty wiek” w Polsce na tle europejskim – zakres rozszerzony; Początki Rzeczypospolitej Obojga Narodów – zakres rozszerzony. Uczeń: rozpoznaje obrazy Jana Matejki; umieszcza procesy, zjawiska i fakty historyczne w czasie.	- wizerunek nr 1: Władysław (II) Jagiełło – XIV/XV w.; - wizerunek nr 2: Zygmunt (II) August – XVI w.; - wizerunek nr 3: Stefan Batory – XVI w.; - wizerunek nr 4: Stanisław August Poniatowski – XVIII w.	1 pkt – jeżeli uczeń udzielił w pełni poprawnej odpowiedzi w stosunku do dwóch lub trzech wizerunków; 2 pkt. – za prawidłowe wykonanie całości zadania

<p>20.</p> <p>A)</p> <p>B)</p>	<p>Rzeczpospolita Obojga Narodów i jej sąsiedzi w XVII wieku. Uczeń: umieszcza procesy, zjawiska i fakty historyczne w czasie; lokalizuje w przestrzeni procesy, zjawiska i fakty historyczne przy wykorzystaniu map i planów w różnych skalach.</p>	<p>- b. - należy zaznaczyć na mapie Kamieniec Podolski</p>	<p>1 pkt – jeżeli uczeń wykonał w pełni jedno polecenie; 2 pkt. – jeżeli wykonał dwa polecenia</p>
<p>21.</p>	<p>Wielkie odkrycia geograficzne; „Złoty wiek” w Polsce na tle europejskim; Europa w XVII i XVIII wieku. Uczeń: umieszcza procesy, zjawiska i fakty historyczne w czasie.</p>	<p>- 1. C) - 2. A) - 3. B) - 4. D)</p>	<p>1 pkt – jeżeli uczeń przyporządkował poprawnie dwie lub trzy informacje do wizerunków; 2 pkt. – jeżeli przyporządkował poprawnie wszystkie informacje</p>
<p>22.</p> <p>A)</p> <p>B)</p> <p>C)</p> <p>D)</p>	<p>Europa w XVII i XVIII wieku. Uczeń: umieszcza procesy, zjawiska i fakty historyczne w czasie; posługuje się pojęciami historycznymi i wyjaśnia ich znaczenie.</p>	<p>- Rosja - Piotr Wielki - XVII/XVIII w. - np. wprowadzenie tabeli rang; wprowadzenie Senatu Rządzącego; utworzenie kolegiów; zmiany w systemie zarządzania miast; rozwój manufaktur; polityka protekcjonizmu; coroczny obowiązkowy pobór do wojska; wprowadzenie kalendarza juliańskiego reformy obyczajowe</p>	<p>1 pkt – jeżeli uczeń wykonał w pełni jedno polecenie; 2 pkt. – jeżeli wykonał dwa lub trzy polecenia; 3 pkt. - jeżeli wykonał wszystkie polecenia</p>
<p>23.</p> <p>A)</p> <p>B)</p> <p>C)</p>	<p>Powstanie Stanów Zjednoczonych. Uczeń: umieszcza procesy, zjawiska i fakty historyczne w czasie; posługuje się pojęciami historycznymi i wyjaśnia ich znaczenie.</p>	<p>- 1787 r. - Senat, Izba Reprezentantów - Jerzy Waszyngton</p>	<p>1 pkt – jeżeli uczeń wykonał w pełni dwa polecenia; 2 pkt. – jeżeli wykonał wszystkie polecenia</p>
<p>24.</p> <p>A)</p> <p>B)</p> <p>C)</p> <p>D)</p>	<p>Rzeczpospolita w dobie stanisławowskiej. Uczeń: rozpoznaje obrazy Jana Matejki; sytuuje w czasie obrady Sejmu Wielkiego oraz uchwalenie Konstytucji 3 Maja.</p>	<p>- „Konstytucja 3 Maja” - Jan Matejko - Kolegiata (bazylika, katedra) św. Jana - Stanisław Małachowski</p>	<p>1 pkt – jeżeli uczeń wykonał w pełni dwa lub trzy polecenia; 2 pkt. – jeżeli wykonał wszystkie polecenia</p>

<p>25.</p> <p>A)</p> <p>B)</p> <p>C)</p> <p>D)</p>	<p>Rzeczpospolita w dobie stanisławowskiej. Uczeń:</p> <p>wyjaśnia okoliczności zawiązania konfederacji targowickiej i przedstawia jej następstwa;</p> <p>umieszcza procesy, zjawiska i fakty historyczne w czasie;</p> <p>rozdziela w narracji historycznej warstwy: informacyjną, wyjaśniającą i oceniającą; posługuje się pojęciami historycznymi i wyjaśnia ich znaczenie.</p>	<p>- 1792 r.</p> <p>- konfederacja targowicka</p> <p>- np. związek szlachty zawiązany dla osiągnięcia określonych celów</p> <p>- obalenie Konstytucji 3 Maja, drugi rozbiór Polski</p>	<p>1 pkt – jeżeli uczeń wykonał w pełni dwa lub trzy polecenia;</p> <p>2 pkt. – jeżeli wykonał wszystkie polecenia</p>
<p>26.</p> <p>A)</p> <p>B)</p>	<p>Walka o utrzymanie niepodległości w ostatnich latach XVIII wieku. Uczeń:</p> <p>umieszcza procesy, zjawiska i fakty historyczne w czasie; lokalizuje w przestrzeni procesy, zjawiska i fakty historyczne przy wykorzystaniu map i planów w różnych skalach.</p>	<p>- Katarzyna II, Fryderyk II, Maria Teresa</p> <p>- 1772 r.</p>	<p>A) 1 pkt. – za poprawne podanie dwóch władców;</p> <p>2 pkt. – za poprawne podanie trzech władców;</p> <p>B) 1 pkt – za poprawne podanie roku rozbioru</p> <p>Razem 3 pkt.</p>

Kod ucznia

--	--	--	--

Data urodzenia ucznia

dzień		miesiąc		rok			

**Wojewódzki Konkurs Historyczny
dla uczniów szkół podstawowych
województwa wielkopolskiego**

STOPIEŃ REJONOWY

Rok szkolny 2019/2020

Instrukcja dla uczestnika

1. Sprawdź, czy test zawiera **17 stron**. Ewentualny brak stron lub inne usterki zgłoś Komisji.
2. Czytaj uważnie treści zadań i wszystkie polecenia.
3. Pisz czytelnie i używaj tylko długopisu lub pióra z czarnym lub niebieskim tuszem/atramentem. Nie stosuj korektora.
4. Test, do którego przystępujesz, zawiera **27 zadań**, w tym zadania zamknięte i zadania otwarte, wymagające krótkiej odpowiedzi.
5. Rozwiązanie zadań, w których zaproponowano cztery odpowiedzi, oznaczone literami: a., b., c., d., a także rozwiązanie zadań polegających na ocenie, czy zdanie jest prawdziwe (P), czy fałszywe (F), polega każdorazowo na zamalowaniu długopisem litery, która oznacza poprawną odpowiedź, np.:
a.

	A)		F
	B)	P	
	C)		F

 lub
b.

	A)		F
	B)	P	
	C)		F

c.
6. Staraj się nie popełniać błędów przy zaznaczaniu odpowiedzi, ale jeśli się pomylisz, weź w kółko błędą odpowiedź, napisz przy niej: „błąd”, następnie zaznacz odpowiedź prawidłową w sposób pokazany w punkcie 5.
7. W pozostałych zadaniach zapisz rozwiązania starannie i czytelnie w miejscach do tego wyznaczonych.
8. Podczas trwania konkursu nie możesz korzystać z pomocy naukowych, urządzeń telekomunikacyjnych oraz z podpowiedzi kolegów – narażasz ich i siebie na dyskwalifikację. Nie wolno Ci również zwracać się z jakimikolwiek wątpliwościami do członków Komisji.
9. Do stopnia wojewódzkiego zakwalifikują się uczestnicy, którzy zdobędą co najmniej 42 punktów na 50 możliwych do uzyskania.
10. Na udzielenie odpowiedzi masz 90 minut.

Życzymy Ci powodzenia!

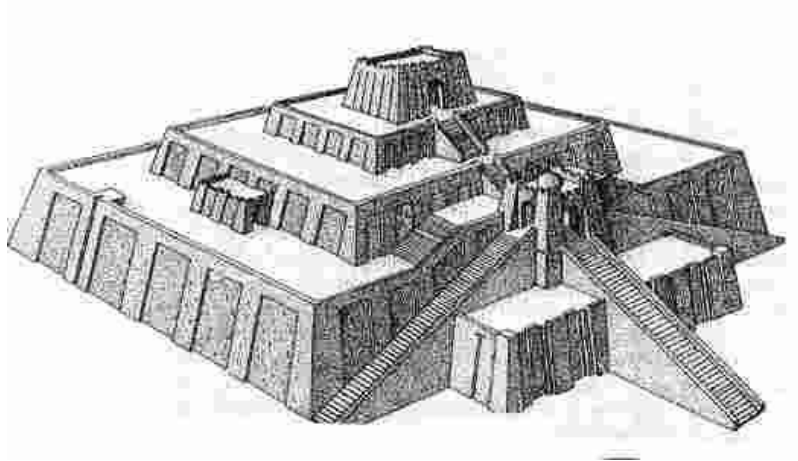
Wypełnia Komisja (po rozkodowaniu prac)

.....
Imię i nazwisko uczestnika

Uczeń uzyskał: /50 pkt

Zadanie 1. (2 pkt.)

Na podstawie ilustracji oraz w oparciu o wiedzę własną odpowiedz na pytania A) i B).

A) Nazwij budowlę przedstawioną na ilustracji.

.....

B) Podaj nazwę starożytnej krainy, w której ta budowla powstała.

.....

Zadanie 2. (2 pkt.)

Podaj imię oraz wiek działalności przedstawionej na poniższym wizerunku postaci ateńskiego polityka.

A) Imię –

B) Wiek działalności –

Zadanie 3. (1 pkt.)

Uporządkuj poniżej zestawione wydarzenia w kolejności chronologicznej, wpisując w odpowiednich polach cyfry od 1 (najwcześniejsze wydarzenie) do 5 (najpóźniejsze wydarzenie).

- utworzenie II triumwiratu
- edykt mediolański
- rządy Oktawiana Augusta
- bitwa pod Kannami
- śmierć Juliusza Cezara

Zadanie 4. (2 pkt.)

Na podstawie własnej wiedzy wymień pięć filarów religii islamskiej.

- a.
- b.
- c.
- d.
- e.

Zadanie 5. (1 pkt.)

Na podstawie własnej wiedzy zaznacz P, jeśli zdanie jest prawdziwe, albo F – jeśli zdanie jest fałszywe.

A) Burmistrz był przedstawicielem pana feudalnego w mieście.	P	F
B) Zasadźca organizował osadnictwo wiejskie wyłącznie na prawie polskim.	P	F
C) W dokumencie lokacyjnym wymieniano prawa i obowiązki osadników.	P	F
D) Podatek na rzecz Kościoła nazywano dziesięciną.	P	F

Zadanie 6. (2 pkt.)

Poczet królów i książąt polskich Jana Matejki przedstawia 44 królów i książąt polskich, w tym cztery kobiety, których wizerunki znajdują się poniżej. Podpisz je, podając właściwe imiona.

A).....

B).....

C).....

D).....

Zadanie 7. (1 pkt.)

Przyporządkuj wydarzenie do postaci, wpisując właściwą literę w odpowiednie miejsce.

A) bitwa z Mongołami pod Legnicą

..... Władysław Łokietek

- B) mord w Rogoźnie Leszek Biały
C) bitwa pod Płowcami Bolesław IV Kędzierzawy
D) hołd lenny w Krzyszkowie Przemysł II
E) zjazd książąt w Gąsawie Henryk II Pobożny

Zadanie 8. (2 pkt.)

Wykorzystując poniższy tekst źródłowy oraz wiedzę własną odpowiedz na pytania A),B),C) i D).

Dla nadania tej rzeczy mocy, oczywistości i pewności tenże wielki książę Jagiełło obiecuje wszystkie swoje skarby wydać i złożyć na odzyskanie strat obydwu królestw: Polski i Litwy, jeżeli tylko ta pani Węgier połączy z nim węzłem małżeńskim córkę swoją (...), wspomnianą królową polską. Ponadto tenże wielki książę Jagiełło obiecuje ustaloną jako wadium sumę między panią królową węgierską z jednej strony a księciem austriackim z drugiej, a mianowicie dwieście tysięcy florenów dać i wypłacić. Tenże wielki książę Jagiełło obiecał i uroczyście przyrzekł poprzez własne starania i własnym kosztem ponownie zjednoczyć wszystkie zajęte i utracone ziemie Królestwa Polskiego, oderwane i zajęte przez kogokolwiek. A dalej tenże wielki książę Jagiełło obiecuje wszystkim chrześcijanom, a szczególnie ludziom obojga płci zabranym z ziemi polskiej i zwyczajem wojennym uprowadzonym, zwrócić pierwotną wolność i to tak, że każdy lub każda z nich uda się, dokąd zechce. Wreszcie wspomniany książę Jagiełło obiecuje swoje ziemie litewskie i ruskie do korony Królestwa Polskiego na zawsze przyłączyć.

- A) Określ rok wydania cytowanego dokumentu:
- B) Podaj imię polskiej królowej, którą przywołuje źródło:
- C) Wymień dynastię, z której pochodziła małżonka Jagiełły:
- D) Wskaż pełną nazwę państwa, którym dziedzicznie władał Jagiełło:.....
.....

Zadanie 9. (1 pkt.)

Na podstawie podanych niżej informacji we właściwych polach wpisz imiona i nazwiska postaci, do których się one odnoszą.

INFORMACJA		POSTAĆ
A)	Twórca systemu heliocentrycznego
B)	Autor dzieła <i>O poprawie Rzeczypospolitej</i> ”

C)	Poeta z Czarnolasu
D)	Poeta polski z Nagłowic

Zadanie 10. (3 pkt.)

Na podstawie ilustracji oraz wiedzy własnej odpowiedz na pytania znajdujące się poniżej w tabeli.

POLECENIE		ODPOWIEDŹ
A)	Kto jest autorem przedstawionego fragmentu obrazu? <i>(podaj imię i nazwisko)</i>
B)	Którego króla przedstawia obraz? <i>(podaj imię i przydomek)</i>
C)	Kto klęczy przed królem? <i>(podaj imię i nazwisko rodowe)</i>
D)	W którym roku miało miejsce przedstawione wydarzenie?
E)	W jakim mieście odbyła się przedstawiona scena?
F)	Jaką nazwę w historiografii polskiej nosi przedstawione wydarzenie?

Zadanie 11. (2 pkt.)

Przeczytaj poniższy tekst a następnie w oparciu o niego i na podstawie wiedzy własnej odpowiedz na pytania A),B) i C).

Przyrzekamy również, że gdy wypadnie nam wyprawić się poza granice królestwa, zapłacimy wszystkim towarzyszącym nam ziemianom za każdą włócznie pięć grzywien i wynagrodzimy ich za poniesione szkody i podług praw, jakie przyznali im nasi poprzednicy.(...)

Przyrzekamy również, że ani żadnych nowych ustaw nie wydamy, ani nie polecimy wzywać ziemian na wojnę bez zgody sejmiku ziemskiego (...).

A) Określ władcę, który wydał ten przywilej.

.....

B) Wskaż rok wydania dokumentu.

.....

C) Podaj nazwę stanu, którego dotyczył przywilej.

.....

Zadanie 12. (1 pkt)

Na podstawie ilustracji i wiedzy własnej oceń prawdziwość poniższych zdań. Zaznacz P, jeśli zdanie jest prawdziwe, albo F – jeśli zdanie jest fałszywe.

A) Postać przedstawiona na ilustracji to Bohdan Chmielnicki.	P	F
B) Chmielnicki był przywódcą powstania kozackiego, które wybuchło w 1648 roku.	P	F
C) W momencie wybuchu powstania 1648 roku królem Rzeczypospolitej był Jan II Kazimierz.	P	F
D) Jedną z najważniejszych bitew powstania Chmielnickiego była obrona Chocimia.	P	F

Zadanie 13. (2 pkt.)

Na podstawie poniższej ilustracji oraz wiedzy własnej odpowiedz na pytania A), B), C) i D).

A) Podaj nazwę wydarzenia, do którego odnosi się obraz Jana Matejki.

.....

B) Jaki władca został przedstawiony na tym obrazie?

(podaj imię, liczbę porządkową i nazwisko rodowe)

.....

C) Określ nazwę dynastii, która panowała w państwie, w którym rozgrywało się przedstawione wydarzenie.

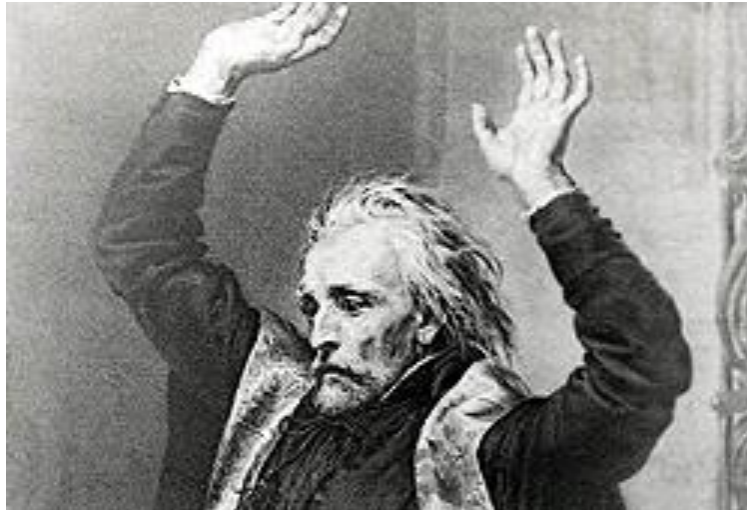
.....

D) Podaj rok tego wydarzenia.

.....

Zadanie 14. (1 pkt.)

Na podstawie ilustracji i wiedzy własnej oceń prawdziwość poniższych zdań. Zaznacz P, jeśli zdanie jest prawdziwe, albo F – jeśli zdanie jest fałszywe.

A) Przedstawiona na obrazie postać to Piotr Skarga.	P	F
B) Skarga był nadwornym kaznodzieją Zygmunta Augusta.	P	F
C) Skarga należał do zakonu dominikanów.	P	F
D) Skarga był zwolennikiem wzmocnienia władzy królewskiej w Rzeczypospolitej.	P	F

Zadanie 15. (3 pkt.)

Uzupełnij tabelę, wpisując właściwy rok obok podanych wydarzeń.

WYDARZENIE	ROK
A) Bitwa pod Kircholmem
B) Bitwa pod Cecorą
C) Ugoda perejasławska
D) Rozejm w Andruszowie

E) Traktaty welawsko-bydgoskie
F) Pokój w Karłowicach

Zadanie 16. (1 pkt)

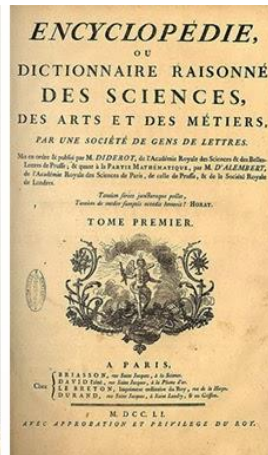
Nazwij rodzaj portretu, jaki został przedstawiony na poniższych ilustracjach.

Rodzaj portretu:.....

Zadanie 17. (1 pkt)

Na podstawie ilustracji i wiedzy własnej zaznacz poprawną odpowiedź.

Przedstawiony na ilustracji filozof to:

- a. Wolter
- b. Jan Jakub Rousseau
- c. Monteskiusz
- d. Denis Diderot

Zadanie 18. (3 pkt.)

Rozpoznaj wizerunki przedstawionych władców (ponumerowanych od 1 do 3), wpisując ich imiona oraz numery porządkowe, a następnie wskaż państwa, w których panowali.

A) Władca przedstawiony na wizerunku nr 1:

.....

Państwo, w którym panował :.....

B) Władczyni przedstawiona na wizerunku nr 2:

.....

Państwo, w którym panowała :.....

C) Władca przedstawiony na wizerunku nr 3:

.....

Państwo, w którym panował :.....

Zadanie 19. (3 pkt.)

Na podstawie poniższego tekstu źródłowego oraz wiedzy własnej odpowiedz na pytania A),B) i C).

Uznając, iż los nas wszystkich od ugruntowania i wydoskonalenia konstytucji narodowej jedynie zawisł, długim doświadczeniem poznawszy zadawnione rządu naszego wady, a chcąc korzystać z pory, w jakiej się Europa znajduje i z tej dogorywającej chwili, która nas samym sobie wróciła, wolni od hańbiących obcej przemocy nakazów, ceniąc drożej nad życie, nad szczęśliwość osobistą egzystencję polityczną, niepodległość zewnętrzną i wolność wewnętrzną narodu, którego los w nasze ręce jest powierzony, chcąc oraz na błogosławieństwo, na

wdzięczność współczesnych i przyszłych pokoleń zasłużyć, mimo przeszkód, które w nas namiętności sprawować mogą, dla dobra powszechnego, dla ugruntowania wolności, dla ocalenia Ojczyzny naszej i jej granic, z największą stałością ducha niniejszą konstytucję uchwalamy i tę całkowicie za świętą, za niewzruszoną deklarujemy, dopóki by naród w czasie prawem przewidzianym wyraźną wolą nie uznał potrzeby odmienienia w niej jakiego artykułu. Do której to konstytucji dalsze ustawy sejmu terażniejszego we wszystkim stosować się mają.

A. Podaj dokładną datę uchwalenia podanego w tekście aktu prawnego.

.....

B. Wymień nazwy obozów (stronnictw) politycznych Sejmu Wielkiego, które doprowadziły do uchwalenia powyższego aktu prawnego.

.....

C. Określ organy, które w świetle powyższego aktu prawnego tworzyć miały centralną władzę

- ustawodawczą:

- wykonawczą:

Zadanie 20. (3 pkt.)

Na podstawie przedstawionego źródła i wiedzy własnej odpowiedz na pytania A),B) i C).

A) Określ postać składającą przysięgę:

(podaj imię i nazwisko)

.....

B) Podaj rok przedstawionego wydarzenia:

.....

C) Wymień miejsca trzech najważniejszych bitew, które były skutkiem tego wydarzenia:

.....

Zadanie 21. (2 pkt.)

Na podstawie mapy określ, w którym rozbiore i do którego państwa zostały włączone wymienione niżej miasta.

A) Poznań

Który rozbiór?

Jakie państwo zaborcze?

B) Warszawa

Który rozbiór?

Jakie państwo zaborcze?

C) Lwów

Który rozbiór?

Jakie państwo zaborcze?

D) Wilno

Który rozbiór?

Jakie państwo zaborcze?

Zadanie 22. (2 pkt.)

Poniższe reprodukcje przedstawiają wizerunki dwóch najbardziej znanych przywódców rewolucji francuskiej. Wpisz ich nazwiska pod właściwymi wizerunkami.

A).....

B).....

Zadanie 23. (2 pkt.)

Zaproponuj tytuł adekwatny do przedstawionego obrazu i podaj rok wydarzenia, które ten obraz przedstawia.

A) Tytuł obrazu:

.....

B) Rok wydarzenia:

Zadanie 24. (1 pkt.)

Uporządkuj poniżej zestawione wydarzenia w kolejności chronologicznej, wpisując w odpowiednich polach cyfry od 1 (najwcześniejsze wydarzenie) do 5 (najpóźniejsze wydarzenie).

- pokój w Tylży
- bitwa pod Austerlitz
- bitwa pod Lipskiem
- koronacja Napoleona Bonaparte na Cesarza Francuzów
- wyprawa Napoleona na Moskwę

Zadanie 25. (2 pkt.)

Zaznacz właściwą odpowiedź w zadaniach A) i B).

A) *Pieśń Legionów Polskich we Włoszech* powstała w:

- a. 1794 r.
- b. 1795 r.
- c. 1797 r.
- d. 1807 r.

B) Tekst *Pieśni Legionów Polskich we Włoszech* wymienia:

- a. Warszawę
- b. Gdańsk
- c. Poznań
- d. Poznań i Kraków

Zadanie 26. (1 pkt.)

Na podstawie ilustracji i wiedzy własnej oceń prawdziwość poniższych zdań. Zaznacz P, jeśli zdanie jest prawdziwe, albo F – jeśli zdanie jest fałszywe.

A) Obraz przedstawia scenę nadania konstytucji Królestwu Polskiemu.	P	F
B) Wydarzenie przedstawione na obrazie miało miejsce w 1809 roku.	P	F
C) Na tronie zasiada Napoleon Bonaparte.	P	F

Zadanie 27. (3 pkt.)

Rozpoznaj osoby przedstawione na ilustracjach, a następnie wpisz we właściwych miejscach ich imiona i nazwiska.

A).....
.....

B).....
.....

C).....
.....

Brudnopis

Kartoteka testu i model odpowiedzi

WAŻNE: W odpowiedziach na pytania otwarte podane zostały tylko przykładowe odpowiedzi. Jeżeli uczestnik testu udzieli innej odpowiedzi, ale merytorycznie poprawnej oraz spełniającej warunki zadania, należy ją uznać za prawidłową.

Zadanie	Wymagania	Prawidłowa odpowiedź	Punktacja
1. A) B)	Starożytność – zakres rozszerzony. Uczeń: lokalizuje w czasie i przestrzeni cywilizacje Starożytnego Wschodu (Mezopotamii, Egiptu i Izraela).	- zikkurat (zigurat, zikkurata) - Mezopotamia (Międzyrzecze)	1 pkt – jeżeli uczeń udzielił jedną poprawną odpowiedź 2 pkt. – za dwie poprawne odpowiedzi
2. A) B)	Starożytność – zakres rozszerzony. Uczeń: umieszcza procesy, zjawiska i fakty historyczne w czasie.	- Perykles - V w. p.n.e.	1 pkt – jeżeli uczeń udzielił jedną poprawną odpowiedź 2 pkt. – za dwie poprawne odpowiedzi
3.	Starożytność – zakres rozszerzony. Uczeń: umieszcza procesy, zjawiska i fakty historyczne w czasie.	3 5 4 1 2	1 pkt – jeżeli uczeń poprawnie uporządkował wszystkie wydarzenia
4.	Średniowieczna Europa. Uczeń: umieszcza procesy, zjawiska i fakty historyczne w czasie; posługuje się pojęciami historycznymi.	- publiczne wyznanie wiary; - codziennie odmawiane modlitwy; - jałmużna; - post (w czasie ramadanu); - odbycie co najmniej raz w życiu pielgrzymki do Mekki.	1 pkt – jeżeli uczeń wymienił poprawnie trzy lub cztery filary islamu; 2 pkt. – jeżeli uczeń poprawnie wymienił pięć filarów islamu
5. A) B) C) D)	Średniowieczna Europa. Uczeń: umieszcza procesy, zjawiska i fakty historyczne w czasie; posługuje się pojęciami historycznymi.	F F P P	1 pkt – jeżeli uczeń zaznaczył poprawnie wszystkie odpowiedzi
6. A) B) C) D)	Dzieje Polski do 1795 r. Uczeń: rozpoznaje obrazy Jana Matejki; umieszcza procesy, zjawiska i fakty historyczne w czasie.	- Dobrawa - Rycheza (Rykosa) - Jadwiga - Anna Jagiellonka	1 pkt – jeżeli uczeń poprawnie podpisał dwa lub trzy wizerunki; 2 pkt. – jeżeli poprawnie

Wojewódzki Konkurs Historyczny dla uczniów szkół podstawowych województwa wielkopolskiego
STOPIEN REJONOWY

			podpisał cztery wizerunki
7.	Polska w okresie wczesnopiastowskim – zakres rozszerzony; Polska w XIV i XV wieku – zakres rozszerzony. Uczeń: umieszcza procesy, zjawiska i fakty historyczne w czasie.	C) E) D) B) A)	1 pkt – jeżeli uczeń poprawnie przyporządkował wszystkich władców do wydarzeń
8.	Polska w XIV i XV wieku – zakres rozszerzony. Uczeń: A) umieszcza procesy, zjawiska i fakty historyczne w czasie; B) wyróżnia w narracji historycznej warstwę informacyjną; C) posługuje się pojęciami historycznymi.	- 1385 - Jadwiga - Andegawenowie - Wielkie Księstwo Litewskie	1 pkt – jeżeli uczeń poprawnie odpowiedział na dwa lub trzy z podpunktów; 2 pkt. – jeżeli poprawnie odpowiedział na wszystkie pytania
9.	„Złoty wiek” w Polsce na tle europejskim – zakres rozszerzony. Uczeń: A) umieszcza procesy, zjawiska i fakty historycznych w czasie. B) C) D)	- Mikołaj Kopernik - Andrzej Frycz Modrzewski - Jan Kochanowski - Mikołaj Rej	1 pkt – jeżeli uczeń poprawnie wykonał zadanie
10.	„Złoty wiek” w Polsce na tle europejskim – zakres rozszerzony. Uczeń: A) umieszcza procesy, zjawiska i fakty historyczne w czasie; B) rozpoznaje obrazy Jana Matejki. C) D) E) F)	- Jan Matejko - Zygmunt Stary - Albrecht Hohenzollern - 1525 - Kraków - hołd pruski	1 pkt – jeżeli uczeń udzielił dwie lub trzy poprawne odpowiedzi; 2 pkt. – za cztery lub pięć poprawnych odpowiedzi; 3 pkt. – wszystkie poprawne odpowiedzi
11.	Polska w XIV i XV wieku – zakres rozszerzony. Uczeń: A) porządkuje i umieszcza w czasie najważniejsze wydarzenia; B) wyróżnia w narracji historycznej warstwę informacyjną; C) posługuje się pojęciami historycznymi.	- Kazimierz Jagiellończyk - 1454 - szlachta (stan szlachecki)	1 pkt – jeżeli uczeń udzielił dwie poprawne odpowiedzi; 2 pkt. – za trzy poprawne odpowiedzi
12.	Rzeczpospolita Obojga Narodów i jej sąsiedzi w XVII wieku. Uczeń: A) umieszcza procesy, zjawiska i fakty historyczne w czasie. B) C) D)	P P F F	1 pkt – jeżeli uczeń zaznaczył poprawnie wszystkie odpowiedzi

Wojewódzki Konkurs Historyczny dla uczniów szkół podstawowych województwa wielkopolskiego
STOPIEN REJONOWY

13.	Rzeczpospolita Obojga Narodów i jej sąsiedzi w XVII wieku. Uczeń: A) umieszcza procesy, zjawiska i fakty historyczne w czasie; B) rozpoznaje obrazy Jana Matejki.	- odsiecz wiedeńska - Jan III Sobieski - Habsburgowie - 1683	1 pkt – jeżeli uczeń udzielił dwie lub trzy poprawne odpowiedzi; 2 pkt – jeżeli poprawnie odpowiedział na wszystkie pytania
14.	Rzeczpospolita Obojga Narodów i jej sąsiedzi w XVII wieku. Uczeń: A) umieszcza procesy, zjawiska i fakty historyczne w czasie; B) rozpoznaje obrazy Jana Matejki.	P F F P	1 pkt – jeżeli uczeń zaznaczył poprawnie wszystkie odpowiedzi
15.	Rzeczpospolita Obojga Narodów i jej sąsiedzi w XVII wieku. Uczeń: A) umieszcza procesy, zjawiska i fakty historyczne w czasie. B) C) D) E) F)	1605 1620 1654 1667 1657 1699	1 pkt – jeżeli uczeń udzielił dwie poprawne odpowiedzi; 2 pkt. – za trzy lub cztery poprawne odpowiedzi; 3 pkt. – za wszystkie poprawne odpowiedzi
16.	Rzeczpospolita Obojga Narodów i jej sąsiedzi w XVII wieku. Uczeń: umieszcza procesy, zjawiska i fakty historyczne w czasie; posługuje się pojęciami historycznymi.	portret trumienny	1 pkt – jeżeli uczeń udzielił poprawnej odpowiedzi
17.	Europa w XVII i XVIII wieku. Uczeń: umieszcza procesy, zjawiska i fakty historyczne w czasie.	d.	1 pkt – jeżeli uczeń wskazał poprawną odpowiedź
18.	Europa w XVII i XVIII wieku. Uczeń: A) umieszcza procesy, zjawiska i fakty historyczne w czasie i przestrzeni; B) C)	- August II, Rzeczpospolita (Polska) lub Saksonia - Katarzyna II, Rosja (Cesarstwo Rosyjskie) - Fryderyk II, Prusy (Królestwo Prus)	1 pkt – jeżeli uczeń poprawnie określił jednego władcę i jego państwo; 2 pkt. – jeżeli uczeń poprawnie określił dwóch władców i ich państwa; 3 pkt. – jeżeli

Wojewódzki Konkurs Historyczny dla uczniów szkół podstawowych województwa wielkopolskiego
STOPIEN REJONOWY

			uczeń poprawnie określił wszystkich władców i ich państwa
19. A) B) C)	Rzeczpospolita w dobie stanisławowskiej. Uczeń: umieszcza procesy, zjawiska i fakty historyczne w czasie; wyróżnia w narracji historycznej warstwę informacyjną; posługuje się pojęciami historycznymi.	- 3 maja 1791 - stronnictwo dworskie (królewskie) oraz stronnictwo patriotyczne - władza ustawodawcza: sejm (izba poselska, senat); władza wykonawcza: król (władca), Straż Praw	1 pkt – jeżeli uczeń udzielił poprawną odpowiedź na jeden z podpunktów; 2 pkt. – za poprawną odpowiedź na dwa podpunkty; 3 pkt. – za poprawną odpowiedź na trzy podpunkty
20. A) B) C)	Walka o utrzymanie niepodległości w ostatnich latach XVIII wieku. Uczeń: umieszcza procesy, zjawiska i fakty historyczne w czasie; lokalizuje w przestrzeni procesy, zjawiska i fakty historyczne.	- Tadeusz Kościuszko - 1794 - Raławice, Szczekociny, Maciejowice (lub inne poprawnie wskazane miejsca bitew)	1 pkt – jeżeli uczeń udzielił poprawną odpowiedź na jeden z podpunktów; 2 pkt. – za poprawną odpowiedź na dwa podpunkty; 3 pkt. – za poprawną odpowiedź na trzy podpunkty
21. A) B) C) D)	Walka o utrzymanie niepodległości w ostatnich latach XVIII wieku. Uczeń: umieszcza procesy, zjawiska i fakty historyczne w czasie; lokalizuje w przestrzeni procesy, zjawiska i fakty historyczne.	- Poznań: II rozbiór, Prusy - Warszawa: III rozbiór, Prusy - Lwów: I rozbiór, Austria - Wilno: III rozbiór, Rosja	1 pkt – jeżeli uczeń przyporządkował poprawnie dwa lub trzy miasta do rozbioru i państwa; 2 pkt. – za w pełni wykonane zadanie
22. A) B)	Wielka rewolucja we Francji. Uczeń: umieszcza procesy, zjawiska i fakty historyczne w czasie.	- Robespierre - Danton	1 pkt – jeżeli uczeń udzielił jedną poprawną odpowiedź 2 pkt. – za dwie poprawne odpowiedzi
23. A)	Wielka rewolucja we Francji. Uczeń: umieszcza procesy, zjawiska i	- Np.: <i>Zdobycie Bastylji.</i> <i>Zburzenie Bastylji, Atak na</i>	1 pkt – jeżeli uczeń udzielił jedną poprawną

Wojewódzki Konkurs Historyczny dla uczniów szkół podstawowych województwa wielkopolskiego
STOPIEN REJONOWY

B)	fakty historyczne w czasie; krytycznie analizuje informacje uzyskane z różnych źródeł .	<i>Bastylię</i> itp. - 1789	odpowiedź 2 pkt. – za dwie poprawne odpowiedzi
24.	Epoka napoleońska. Uczeń: umieszcza procesy, zjawiska i fakty historyczne w czasie.	3 2 5 1 4	1 pkt – jeżeli uczeń uporządkował poprawnie wszystkie wydarzenia
25. A) B)	Epoka napoleońska. Uczeń: umieszcza procesy, zjawiska i fakty historyczne w czasie.	c. c.	1 pkt – jeżeli uczeń udzielił jedną poprawną odpowiedź; 2 pkt. – za dwie poprawne odpowiedzi
26. A) B) C)	Epoka napoleońska. Uczeń: umieszcza procesy, zjawiska i fakty historyczne w czasie.	F F P	1 pkt – jeżeli uczeń poprawnie wykonał całe zadanie
27. A) B) C)	Epoka napoleońska. Uczeń: umieszcza procesy, zjawiska i fakty historyczne w czasie.	- Józef Wybicki - Jan Henryk Dąbrowski - Józef Poniatowski	1 pkt – jeżeli uczeń udzielił jedną poprawną odpowiedź; 2 pkt. – za dwie poprawne odpowiedzi; 3 pkt. – za trzy poprawne odpowiedzi